

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Перший проректор
Іщенко І.М.

31 08 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ**

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма: «Менеджмент в сфері охорони здоров'я в галузі знань
«Управління та адміністрування»»

Рівень вищої освіти - другий (магістерський)

Розробник

Григор'єва Л.І.

Завідувач кафедри розробника

Григор'єва Л.І.

Завідувач кафедри спеціальності

Стоян О.Ю.

073 «Менеджмент»

Гарант освітньої програми

Норд Г.Л.

Директор Навчально-наукового інституту
післядипломної освіти

Норд Г.Л.

Начальник НМВ

Шкірчак С.І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Охорона праці в галузі та цивільний захист	
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Спеціалізація (якщо є)	-	
Освітня програма	«Менеджмент в сфері охорони здоров'я в галузі знань «Управління та адміністрування»»	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	1	
Навчальний рік	2021-2022	
Номер(и) триместрів:	Денна форма	Заочна форма
	-	1, 2
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредити / 90 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
		4
		6
		80
Відсоток аудиторного навантаження	11	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	диференційний залік	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Навчальна програма визначає зміст і обсяг навчання та форми контролю знань з дисципліни «Охорона праці в галузі та цивільний захист». Програма складена відповідно до затвердженої Освітньо-професійної програми «Менеджмент в сфері охорони здоров'я в галузі знань «Управління та адміністрування»».

Об'єктом вивчення дисципліни є принципи і процеси управління охороною праці та цивільним захистом у медичних установах. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є теоретичне та методичне забезпечення організації управління охороною праці в медичній установі та убезпечення працівників медичних закладів під час надзвичайних ситуацій.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати проблеми інноваційного характеру і приймати обґрунтовані рішення у сфері охорони праці (ОП) та цивільного захисту (ЦЗ) працівників медичної установи.

Завданням дисципліни є набуття студентами вмінь та навичок щодо:

- засвоєння новітніх теорій, методів і технологій управління цивільним захистом населення в установі,
- управління професійною безпекою і гігієною праці (ГіБП) в установі відповідно до міжнародних стандартів у галузі ГіБП і соціальної відповідальності.

В результаті вивчення теоретичних частин модулів студент **має знати:**

- закони і стандарти в галузі цивільного захисту та охорони праці;
- основи медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях (НС);
- логістичні принципи евакуації населення і працівників;
- основи пошуку і оброблення інформації з різних джерел;
- психологічні методи мотивації людей для підвищення стресостійкості під час НС та стійкого дотримання принципів гігієни та безпеки праці;
- методи прогнозування складних явищ, філософське підґрунтя до критичного осмислення проблем у професійній діяльності;
- методи оцінки рівня негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми «Менеджмент в сфері охорони здоров'я в галузі знань «Управління та адміністрування»»
<https://chmnu.edu.ua/training-information-base-ecomonics/>

За час вивчення дисципліни студенти сформують інтегральну компетентність, загальні компетентності (ЗК): ЗК6, спеціальні компетентності (СК): СК1, СК 9, СК 12.

Очікувані програмні результати навчання (ПРН): ПРН 6, ПРН 14.

3. Програма навчальної дисципліни

Заочна форма:

№	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	2	3	4	5
1.	Тема 1. Надзвичайні ситуації, небезпеки та способи запобігання їх виникненню.	-	-	10
2.	Тема 2. Нормативно-правова база системи цивільного захисту України. Превентивні заходи з питань ЦЗ.	2	-	10
3.	Тема 3. Захист при радіоактивному, хімічному і біологічному зараженні території.	-	-	10
4.	Тема 4. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи ЦЗ. Медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях.	-	2	10
5.	Тема 5. Нормативно-правове забезпечення організації безпечної та здорової праці за національними та міжнародними стандартами	-	2	20
6.	Тема 6. Організація управління ГіБП на підприємстві за міжнародними стандартами. Соціальна відповідальність за міжнародними стандартами.	2	2	10
7.	Тема 7. Управління ГіБП на підприємстві за принципами соціальної відповідальності.	-	-	10
		4	6	80

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 2. Нормативно-правова база системи цивільного захисту України. Превентивні заходи з питань ЦЗ.</p> <p style="text-align: center;">План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативно-правова база системи цивільного захисту України. Кодекс Цивільного захисту України. Закони України та підзаконні державні акти з цивільного захисту. 2. Поняття системи цивільного захисту України. Поняття єдиної державної системи (ЄДС) цивільного захисту України. Сили і засоби ЦЗ. 3. Структурна схема ЄДС цивільного захисту України. Основні характеристики її складових. 4. Загальні принципи превентивного та оперативного (аварійного) планування заходів з попередження та зменшення масштабів НС. Превентивні заходи державного рівня. 5. Комплекс організаційних заходів щодо запобігання та мінімізації наслідків НС природного характеру. 6. Планування заходів із фізичного, функціонального та комбінованого захисту персоналу, а також ліквідації наслідків НС на основі прогнозу варіантів розвитку обстановки. Єдина державна система локалізації і ліквідації НС. 7. Організація і проведення спеціальних об'єктових навчань з питань ЦЗ.
2	<p>Тема 6. Організація управління охороною праці на підприємстві за міжнародними стандартами. Система управління (СУ) соціальною відповідальністю в організації.</p> <p style="text-align: center;">План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Системи управління гігієною і безпекою праці за OHSAS 18001. Модель та основні елементи СУОП за стандартом OHSAS 18001:2010, OHSAS 18002:2008. Стандарт ISO 45001 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги» 2. Політика в галузі ОН&S. Планування. 3. Процедури ідентифікації небезпек та оцінки ризиків. Методологія процесу ідентифікації небезпек та оцінки ризиків. Загальна схема оцінки ризиків. Прийнятний ризик. 4. Впровадження та функціонування системи ОН&S. Стандарт OHSAS 18002:2008. 5. Ресурси, ролі, обов'язки, відповідальність та повноваження. Компетентність, навчання та обізнаність. 6. Внутрішній аудит. Аналіз з боку керівництва. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій. Мотивація та стимулювання роботи з охорони праці на підприємстві. 7. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності». Вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності. Система управління (СУ) соціальною відповідальністю в організації (установі, підприємстві): політика, аналіз з боку керівництва, планування і впровадження. 8. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці. Основні складові інтегрованої системи менеджменту. Функціональні та організаційні особливості. Використання в СУОП багатofункціональних інтегрованих систем комплексної безпеки.

4.2. План практичних (семінарських) занять

№	Тема заняття / план
1.	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 1</p> <p>Тема 3. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи ЦЗ. Медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях.</p> <p><i>Передбачається розгляд таких питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Організація інформування персоналу про наявність загрози або виникнення НС; - Культура безпеки як структура компонента базової культури особистості і невід’ємна складова професійної культури кожного майбутнього фахівця. - Лікувально-евакуаційна характеристика уражених - Організація евакуації - Порядок оцінки медико-тактичної обстановки при радіаційних аваріях - Оцінка медико-тактичної обстановки - Етапність надання медичної допомоги ураженим. Гаранті успіху в наданні медичної допомоги. - Госпітальний період. - Примірне положення про спеціалізовану радіологічну бригаду постійної готовності II черги (РБПГ-II черги)
2.	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 2</p> <p>Тема 5. Нормативно-правове забезпечення організації безпечної та здорової праці за національними та міжнародними стандартами.</p> <p><i>Передбачається розгляд таких питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Системний підхід та аналіз при організації охорони праці на виробництві - Поняття СУОП. Розробка СУОП. - Функції системи управління охороною праці на підприємстві - Міждержавні стандарти ССБП. - Національні стандарти України з охорони праці. - Система стандартів з безпеки праці та життєдіяльності населення. - Міжнародні трудові норми з безпеки та гігієни праці.
3.	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 3</p> <p>Тема 6. Організація управління охороною праці на підприємстві за міжнародними стандартами.</p> <p><i>Передбачається розгляд таких питань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Системи управління гігієною і безпекою праці за OHSAS 18001, ISO 45001 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги». - Модель та основні елементи СУОП за стандартом OHSAS 18001:2010, OHSAS 18002:2008, ISO 45001 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги» - Політика в галузі ОН&S. Планування. - Процедури ідентифікації небезпек та оцінки ризиків. - Методологія процесу ідентифікації небезпек та оцінки ризиків. - Загальна схема оцінки ризиків. Прийнятний ризик. - Впровадження та функціонування системи ОН&S. Стандарт OHSAS 18002:2008, ISO 45001 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги».

4.3. Завдання для самостійної роботи

На самостійну роботу студентів денної форми навчання відводиться 135 годин.

Передбачаються такі види робіт:

1. підготовку до практичних занять;
2. підготовку і захист рефератів;
3. за необхідності письмове виконання контрольних робіт. Контрольна робота є комплексним завданням, в якому містяться два теоретичних і одне аналітико-ситуаційне завдання, виконання якого розвиває самостійність аналітичної обробки аналітичної інформації;
4. підготовку до підсумкового контролю знань за контрольними питаннями.

Перелік тем рефератів за модулем «Охорони праці в галузі та цивільний захист»

1. Охорона праці як невід’ємна складова соціальної відповідальності.
2. Міжнародні норми соціальної відповідальності (Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності»).
3. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці. Директиви ЄС з охорони праці.
4. Трудові норми Міжнародної організації праці. Конвенції та Рекомендації МОП. Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці.
5. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. Основні напрямки співробітництва.
6. Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі.
7. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.
8. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП) в установі.
9. Елементи системи управління охороною праці. Політика в галузі охорони праці.
10. Впровадження і функціонування СУОП в установі.
11. Планування заходів з охорони праці. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій й аварій.
12. Примірний розподіл функціональних обов’язків з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємств *(галузь підприємства можна обрати самостійно)*
13. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці.
14. Галузеві системи управління охороною праці: мета та принципи функціонування, організаційна та функціональна структури.

15. Регіональні системи управління охороною праці: мета, принципи та основні функції.
16. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві.
17. Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності.
18. Органи державного нагляду за охороною праці та основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.
19. Принципи та види страхування від нещасних випадків. Страхувальний ризик і страхувальний випадок.
20. Страхувальні експерти з охорони праці, їх функції і повноваження.
21. Врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні управлінських функцій.
22. Правопорушення у сфері охорони праці і юридична відповідальність.
23. Європейські стандарти у сфері праці.
24. Міжнародні норми у сфері охорони праці.
25. Європейський досвід правового регулювання охорони праці
26. Стандарти ЄС у сфері охорони праці
27. Питання адаптації національних норм з охорони праці до стандартів ЄС
28. Регулювання охорони праці у колективному договорі, угоді
29. Правове забезпечення охорони праці та гарантії прав працівників на охорону праці
30. Кодування нормативно-правових актів з охорони праці
31. Міжнародно-правові аспекти прав людини у сфері соціально-трудова відносин
32. Захист прав працівників на охорону праці
33. Правове регулювання охорони праці інвалідів
34. Сучасні тенденції міжнародно-правового регулювання праці жінок.

Перелік тем рефератів за модулем «Цивільний захист»

1. Завдання та способи психологічного захисту населення при надзвичайних ситуаціях.
2. Оцінка життєво важливих потреб населення у надзвичайних ситуаціях.
3. Єдина система державного резерву України. Бюджетні та позабюджетні джерела формування резервного фонду.
4. Організація і координація робіт з надання термінової медичної допомоги та евакуації постраждалого населення із зон надзвичайних ситуацій.
5. Забезпечення заходів в межах ЄДС ЦЗ України.

6. Превентивні заходи щодо зниження масштабів радіаційного та хімічного впливу на об'єкт господарювання.
7. Заходи захисту персоналу і матеріальних цінностей об'єкту у разі виникнення аварії на радіаційно чи хімічно небезпечному об'єкті.
8. Протирадіаційний захист (термінові, невідкладні, довгострокові контрзаходи) в умовах радіаційної аварії, критерії для прийняття рішення щодо їхнього запровадження.
9. Типові режими радіаційного захисту і функціонування об'єктів господарювання в умовах радіоактивного забруднення місцевості.
10. Планування заходів із запобігання поширенню інфекційних захворювань з первинного осередку.
11. Засоби усунення пожеж: стаціонарні, ручні та пересувні.
12. Загальні принципи превентивного та оперативного (аварійного) планування заходів щодо зниження ризиків і зменшення масштабів надзвичайних ситуацій.
13. Завдання системи медичного захисту постраждалого населення внаслідок надзвичайних ситуацій.
14. Характеристики зон радіоактивного, хімічного та біологічного зараження.
15. Психологічна допомога населенню, яке постраждало внаслідок надзвичайних ситуацій.
16. Основи захисту об'єкту господарської діяльності.
17. Режими радіаційного захисту для підприємства.
18. Заходи із забезпечення надійного захисту співробітників підприємства та населення у надзвичайних ситуаціях.
19. Інформація, оповіщення та укриття населення в захисних спорудах при НС.
20. Евакуація населення під час НС.
21. Інженерний захист територій.
22. Радіаційний і хімічний захист населення і територій під час надзвичайних ситуацій.
23. Медичний захист населення під час НС.
24. Захист від біологічних засобів ураження.
25. Особливості захисту співробітників та населення на радіоактивно зараженій місцевості.
26. Правила поведінки і дії персоналу в зонах радіоактивного забруднення місцевості.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Апаратурне забезпечення викладання модуля «Цивільний захист»

1. Дозиметр ДП-5Б – 1 шт.
2. Дозиметр ДП-5А – 1 шт.
3. Радіометр стаціонарний ТИК-87 (СРП-68) – 1 шт.
4. Радіометр стаціонарний «Прип'ять» – 2 шт.
5. Макет-схема дозиметра ДП 5-А – 1 шт.
6. Макет-схема дозиметра ДП63-А – 1 шт.
7. Дозиметр-радіометр МКС-05 «ТЕРРА» – 1 шт.
8. Хімреактиви для ВПХР.
9. Протигази. Військовий медичний спецінвертар.

Апаратурне забезпечення викладання модуля «Охорона праці в галузі»

1. Тестер інтенсивності електромагнітного випромінювання ТМ-194 – 1 шт.
2. Гігрометр психрометричний ВИТ – 2 шт.
3. Гігрометр психрометричний ВИТ – 1 шт.
4. Цифровий термо-гігрометр з годинником – 2 шт.
5. Анемометр чашковий – 1 шт.
6. Психрометр – 2 шт.
7. Психрометр електричний – 1 шт.
8. Професійний анемометр (термоанемометр ЕТ-935) – 1 шт.
9. Люксметр АПК – 1 шт.
10. Люксметр Ю 116 – 1 шт.
11. Манометр ТМ – 1 шт.
12. Барометр М67М3523 – 1 шт.
13. Флюгер-тренажер – 1 шт.

5. Підсумковий контроль

Види проміжного контролю: опитування під час аудиторних занять, виступи на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, підготовка і захист реферату.

Підсумковий контроль – проведення диференційованого заліку.

Перелік питань до диференційованого заліку

До модуля 1.

1. Надзвичайні ситуації (НС), причини виникнення та складові системи їх моніторингу.
2. Галузевий моніторинг за станом безпеки.
3. Найменування та визначення основних показників джерел природних НС.
4. Номенклатура, позначення, розмірність і порядок визначення параметрів уражуючих чинників джерел техногенних НС.
5. Територіальний моніторинг за об'єктами, ресурсами, процесами і системами захисту та ліквідації НС.

6. Територіальний моніторинг стану впровадження превентивних заходів щодо зменшення їхніх масштабів.
7. Урядова інформаційно-аналітична система з НС, збір, обробка, передача та збереження моніторингової інформації.
8. Методичні положення ідентифікації та паспортизації об'єктів господарювання щодо визначення потенційної небезпеки.
9. Визначення критеріїв ідентифікації об'єктів потенційної небезпеки, на яких присутні вибухо-пожежонебезпечні речовини.
10. Виявлення небезпечних речовин та критичних умов їх прояву на об'єктах господарювання.
11. Основні етапи аналізу НС та прогнозування їхніх наслідків.
12. Визначення та аналіз небезпек, пов'язаних з порушенням умов безпечної експлуатації об'єктів господарювання.
13. Виявлення небезпечних та критичних умов їх прояву на об'єктах господарювання.
14. Способи виявлення потенційно-небезпечних зон з імовірними джерелами НС.
15. Зонування територій за ступенем небезпеки.
16. Структурно-функціональна модель протидії НС (попереджувальна, компенсаційна, комплексна тощо).
17. Загальні принципи превентивного та оперативного (аварійного) планування заходів щодо зниження ризиків і зменшення масштабів НС.
18. Вимоги до складу й змісту та форми документації з планування зниження ризиків і зменшення масштабів НС.
19. Методика розробки планів з попередження НС.
20. Комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів щодо запобігання та мінімізації наслідків НС природного характеру.
21. Особливості планування дій персоналу щодо локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій на потенційно небезпечних об'єктах.
22. Особливості планування дій персоналу щодо пом'якшення наслідків аварійних ситуацій і аварій на потенційно небезпечних об'єктах.
23. Вимоги до складання та змісту аналітичної й оперативної частини плану локалізації і ліквідації аварійних ситуацій.
24. Заходи з фізичного, функціонального та комбінованого захисту персоналу від наслідків НС.
25. Методика планування ліквідації наслідків НС на основі різної інформації.
26. Плануючі документи з теоретичного і практичного навчання персоналу об'єктагосподарювання до дій у НС.
27. Організація і проведення спеціальних об'єктових навчань, тренувань з відпрацьованих заходів за планами реагування на НС, локалізації та ліквідації аварій.
28. Класифікація вибухо-, пожежонебезпечних зон.
29. Заходи, необхідні для оцінки пожежної обстановки.
30. Основні причини виникнення пожеж.
31. Характеристика ступенів руйнування будинків і споруд.
32. Види пожеж та їх характеристики.
33. Противибуховий та протипожежний захист об'єктів господарювання.
34. Основні заходи захисту від техногенних вибухів та пожеж.
35. Основні заходи щодо зменшення або запобігання виникненню пожеж.
36. Засоби усунення пожеж: стаціонарні, ручні та пересувні.
37. Вимоги пожежної безпеки до шляхів евакуації.
38. Планування дій персоналу підприємств та організацій при пожежах.
39. Протипожежний захист будівель і споруд та заходи і способи його досягнення.
40. Характеристика зон радіоактивного забруднення під час аварійного прогнозування можливої обстановки.

41. Характеристика зон хімічного забруднення під час аварійного прогнозування можливої обстановки.
42. Превентивні заходи щодо зниження масштабів радіаційного впливу на об'єкти господарювання.
43. Превентивні заходи щодо зниження масштабів хімічного впливу на об'єкти господарювання.
44. Протирадіаційний захист в умовах радіаційної аварії.
45. Критерії для прийняття рішення щодо запровадження протирадіаційного захисту об'єкта господарювання в умовах радіаційної аварії.
46. Типові режими радіаційного захисту і функціонування об'єктів господарювання в умовах радіоактивного забруднення місцевості.
47. Планування заходів із запобігання поширенню інфекційних захворювань з первинного осередку.
48. Інформування населення про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки поведінки та способів дій у цих умовах.
49. Завдання психологічного захисту.
50. Своєчасне визначення контингенту постраждалих та розв'язання соціальних потреб при НС.
51. Недопущення паніки та недобросовісного розподілу допомоги під час НС.
52. Організація діяльності, спрямованої на допомогу дітям, людям похилого віку при НС.
53. Психологічна допомога населенню, яке постраждало внаслідок НС.
54. Профілактика гострих панічних реакцій, психогенних нервопсихічних порушень при НС.
55. Принципи та методи психологічної допомоги при посттравматичному стресі під час НС.
56. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів під час НС.

До модуля 2.

1. З чого складається система державного управління охороною праці в Україні?
2. Які пільги мають жінки, що працюють, згідно в Кодексом законів про працю КЗпП)?
3. Які пільги на виробництві мають працівники, що не досягли 18-річного віку?
4. Які пільги мають працівники, що навчаються?
5. Які державні нормативно-правові акти з охорони праці (ДНАОП) діють в Україні?
6. Яка відповідальність передбачена за порушення законодавства про охорону праці?
7. Які органи здійснюють державний нагляд за охороною праці? Які їх основні повноваження і права?
8. Яким чином здійснюється громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці?
9. Що Ви знаєте про службу охорони праці підприємства?. Яка структура і чисельність служб охорони праці?
10. Для чого створюється та які функції покладені на комісію з питань охорони праці підприємства?
11. Яка мета, основні завдання та зміст атестації робочих місць?
12. Регулювання охорони праці у колективному договорі, угоді
13. Правове забезпечення охорони праці та гарантії прав працівників на охорону праці.
14. Які існують гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці?
15. Що Ви знаєте про вступний інструктаж з питань охорони праці? Яка його мета, правила проведення і оформлення?

16. Яку мету має стажування та дублювання працівника? Яких знань та навичок він повинен набути?
17. Які види навчання передбачені Типовим положенням про навчання з питань охорони праці?
18. Які існують види інструктажів з питань охорони праці, з ким, як та коли вони проводяться, яким чином оформлюються?
19. Назвіть основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.
20. Які існують основні причини виробничих травм та професійних захворювань?
21. Як розподіляються травми за ступенем тяжкості?
22. Як здійснюється розслідування та облік нещасних випадків на виробництві?
23. Назвіть дії роботодавця та склад комісії по звичайному розслідуванню нещасних випадків на виробництві.
24. Які документи відпрацьовуються комісією при звичайному розслідуванні нещасного випадку та професійного захворювання? За якими адресами вони відправляються?
25. Назвіть дії роботодавця та склад комісії по спеціальному розслідуванню нещасних випадків на виробництві.
26. Які нещасні випадки на виробництві підлягають спеціальному розслідуванню?
27. Назвіть склад комісії при розслідуванні нещасних випадків.
28. Елементи системи управління охороною праці, міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007; ISO 45001 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги» Політика в галузі охорони праці.
29. Принципи та види страхування від нещасних випадків. Страховий ризик і страховий випадок.
30. Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження.
31. Якими показниками характеризуються санітарно-гігієнічні вимоги до приміщення, обладнаного ПЕОМ?
32. Вкажіть основні вимоги до організації робочого місця, обладнаного ПЕОМ.
33. Перелічіть вимоги безпеки під час експлуатації, обслуговування, ремонту й налагодження ПЕОМ.
34. Наведіть вимоги до режиму праці й відпочинку при роботі з ПЕОМ.
35. Які є вимоги до профілактичних оглядів користувачів ПК?
36. Як здійснювати профілактику стомлюваності та визначати заходи, спрямовані на відновлення працездатності при роботі з ПЕОМ?
37. У чому полягає основна мета атестації робочого місця?
38. Яка періодичність проведення атестації?
39. Що передбачає атестація робочого місця?
40. Наведіть загальний порядок проведення атестації робочого місця.
41. Назвіть небезпечні і шкідливі чинники, джерелом яких можуть бути технологічні процеси у вашій галузі. Розгляньте їх вплив на людину.
42. Наведіть пільги і компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці.
43. Наведіть види контролю умов праці.
44. Розкрийте сутність методики обстеження умов праці.
45. Розкрийте основні принципи гігієнічної класифікації умов праці.
46. Заходи безпеки у поводженні з табельною вогнепальною зброєю та яким нормативним актом вони визначаються?

Приклад залікового білету:

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Рівень вищої освіти Другий (магістр)
Спеціальність 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма Менеджмент в сфері охорони здоров'я
Триместр 2
Навчальна дисципліна «Охорона праці в галузі та цивільний захист»

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

- 1) Наведіть елементи системи управління охороною праці за ISO 45001 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги».
- 2) Які нещасні випадки підлягають спеціальному розслідуванню?
- 3) Наведіть пільги і компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці.

Затверджено на засіданні кафедри екології

Протокол № _____ від „_____” _____ 20____ року

Завідувач кафедри, _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

6. Методи навчання та матеріально-технічне забезпечення

ПРН	Методи навчання	Матеріально-технічне забезпечення
ПРН06	пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, евристичний метод	<p>Апаратурне забезпечення викладання модуля «Цивільний захист» Дозиметр ДП-5Б – 1 шт. Дозиметр ДП-5А – 1 шт. Радіометр стаціонарний ТИК-87 (СРП-68) – 1 шт. Радіометр стаціонарний «Прип'ять» – 2 шт. Макет-схема дозиметра ДП 5-А – 1 шт. Макет-схема дозиметра ДП63-А – 1 шт. Дозиметр-радіометр МКС-05 «ТЕРРА» – 1 шт. Хімреактиви для ВПХР. Протигази. Військовий медичний спецінвертар. Апаратурне забезпечення викладання модуля «Охорона праці в галузі» Тестер інтенсивності електромагнітного випромінювання ТМ-194 – 1 шт. Гігрометр психрометричний ВИТ – 2 шт. Гігрометр психрометричний ВИТ – 1 шт. Цифровий термо-гігрометр з годинником – 2 шт. Анемометр чашковий – 1 шт. Психрометр – 2 шт. Психрометр електричний – 1 шт. Професійний анемометр (термоанемометр ЕТ-935) – 1 шт. Люксметр АПК – 1 шт. Люксметр Ю 116 – 1 шт. Манометр ТМ – 1 шт. Барометр М67М3523 – 1 шт. Флюгер-тренажер – 1 шт.</p>
ПРН014	пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, евристичний метод.	

7. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Діагностика результатів навчання включає поточний і підсумковий контроль. Контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. На диференційований залік відповідно відводиться максимальна кількість балів – 30 балів.

Максимальну кількість балів, яку може отримати студент протягом 1, 2 триместрів становить 70 балів:

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Робота на семінарських заняттях або виконання практичних завдань (кожному відповідає одне	30 (3*10 б.)

	аудиторне заняття, й вони оцінюються однаково)	
2	Виконання та захист рефератів	40
	Залік	30
Всього		100

Критерії оцінювання завдань для досягнення максимальної кількості балів в 2 триместрі

Вид діяльності (завдання)	Критерії для максимальної кількості балів
Виступи на семінарських заняттях	<ul style="list-style-type: none"> – Знання матеріалу, – Опрацювання додаткової літератури, – Активна участь в обговоренні питань семінару
Виконання та захист реферату	<ul style="list-style-type: none"> – Велика кількість опрацьованих літературних джерел, – Дотримання структури роботи (Зміст, Вступ, Основна частина, Висновки), – Дотримання вимог в оформленні (в т.ч. посилань на літературне джерело), – Наявність власних суджень, – Підготовка презентації до роботи

Критерії оцінювання завдань залікового білету для досягнення максимальної кількості балів:

№ завдання екзаменаційного білету	Максимальна кількість балів
1	10
2	10
3	10

7. Рекомендовані джерела інформації. .

7.1. Базова література:

7.1.1. Конспекти лекцій викладачів:

– в системі MOODLE ЧНУ імені Петра Могили:

1. Григор'єва Л.І. Охорона праці в галузі та цивільний захист: Конспект лекцій, 2020. – 120 с.

7.1.2. Навчальні посібники бібліотечного фонду ЧНУ імені Петра Могили:

2. Михайлюк В.О., Халмурадов Цивільна безпека: навчальний посібник. – Вид-во: ЦУЛ. – 2008. – 230 с.

3. Охорона праці: навчальний посібник за ред. Кучерявого В. – Вид-во: ЦУЛ-2008. – 200 с.

7.1.3. Електронні навчальні матеріали:

4. Кодекс Цивільного захисту України: Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.10.2012 № 5403-VI.

5. Медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях і Єдиній державній системі Цивільного захисту: Керівництво // В.П. Печиборщ, П. Б.Волянський, В. М. Якимець, В. В. Вороненко, М.І.Хижняк. – Київ, 2019 р. – 425 с. Режим доступу: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/viewer.html?pdfurl=https%3A%2F%2Fkyiv.dsns.gov.ua%2Ffiles%2F2020%2F9%2F29%2FMedichniy_zahist_v_NS.pdf&cflen=9645965&chunk=true

6. Охорона праці в медичних установах. Режим доступу: <https://www.ohrana-truda.in.ua/uk/materyalu/ot-v-otraslyah/medicine/>

7. Григор'єва Л.І. Навчальний посібник «Цивільний захист і охорона праці в галузі» / Людмила Григор'єва, Олена Макарова, Анна Алексєєва, Анна Боженко – Миколаїв: ЧНУ імені Петра Могили – 2020 – 67 с.

8. Стеблюк М. І. Цивільна оборона та цивільний захист: електронний підручник / М. І. Стеблюк. – К: 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/bzhd/tsivilna_oborona_ta_tsivilniy_zahist_-_steblyuk_mi.